

Міністерство освіти і науки України

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

від 04.04.2017 № 19

ПОЛОЖЕННЯ

**про eONPUIR – відкритий електронний архів наукових матеріалів
Одеського національного політехнічного університету**

Одеса: ОНПУ, 2017

1. Загальні положення

1.1. Положення про eONPUIR – відкритий електронний архів наукових матеріалів Одеського національного політехнічного університету (далі – eONPUIR) визначає: назву, місію, структуру, завдання та політики, щодо основних засад організації та управління відкритим електронним архівом університету.

1.2. Назва електронного архіву «eONPUIR» є скороченням повної назви електронного репозитарію наукових матеріалів Одеського національного політехнічного університету.

1.3. eONPUIR – відкритий електронний архів наукових матеріалів ОНПУ, що накопичує, зберігає, розповсюджує та забезпечує довготривалий, постійний та надійний доступ через Інтернет до наукових та освітніх матеріалів професорсько-викладацького складу, працівників, студентів, аспірантів та докторантів університету.

1.4. Адреса eONPUIR – відкритого електронного архіву наукових та освітніх матеріалів НТУУ «ОНПУ» в Інтернеті: <http://dspace.opu.ua/jspui/>

1.5. Прямі посилання на eONPUIR розміщено на головних сторінках веб-сайті ОНПУ та Науково-технічної бібліотеки ОНПУ.

1.6. eONPUIR формується та функціонує відповідно до наступних документів:

- Положення про eONPUIR – відкритий електронний архів наукових та освітніх матеріалів Національного політехнічного університету України «Одеський національний політехнічний університет»;
- Інструкція користувача eONPUIR – відкритого електронного архіву наукових та освітніх матеріалів Національного політехнічного університету України «Одеський національний політехнічний університет»;
- Закон України «Про авторське право і суміжні права» (№ 3793-12 від 23.12.1993), що встановлює авторське право на комп'ютерні програми для ЕОМ, електронні видання, бази даних, літературні письмові твори;
- Закон України «Про Національну програму інформатизації» (№ 74/98-ВР від 04.02.1998) та Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки» (№ 537-V від 09.01.2007), які визначають стратегію розв'язання проблеми забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, національно-культурної та іншої діяльності;

- Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг», який поширюється на відносини, що виникають у процесі створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання електронних документів;
- Закон України «Про захист інформації в автоматизованих системах», який встановлює основи регулювання правових відносин щодо захисту інформації в автоматизованих системах за умови дотримання права власності громадян України на інформацію та права доступу до неї (№ 80/94-ВР від 05.07.1994).

2. Мета та завдання eONPUIR

2.1. Мета eONPUIR:

Шляхом створення, збереження та надання доступу до наукових матеріалів ОНПУ українській та світовій науковій спільноті сприяти розвитку науки та освіти в Україні та світі.

2.2. Завдання eONPUIR:

- Створення організаційної, технічної, інформаційної інфраструктури eONPUIR – відкритого електронного архіву наукових матеріалів ОНПУ для розвитку та поширення наукових матеріалів у мережі Інтернет, у відкритому доступі;
- Просування до міжнародної спільноти наукових розробок ОНПУ шляхом відкритого доступу до них та розширення аудиторії їх користувачів (науковців, студентів, викладачів, інформаційних працівників України та світу), а також підвищення рейтингу ОНПУ та цитованості його науковців.
- Розширення електронної складової наукового процесу ОНПУ через накопичення, збереження, розповсюдження та забезпечення довготривалого, постійного та надійного доступу до наукових матеріалів професорсько-викладацького складу, працівників, студентів, аспірантів та докторантів університету;
- Забезпечення середовища, що дозволяє науковим підрозділам ОНПУ, працівникам, студентам, аспірантам та докторантам, легко розміщувати результати власних наукових досліджень та освітні матеріали в електронній формі у надійний та добре організований архів, забезпечувати доступ в мережі Інтернет та стимулювати відкритий доступ до їхніх наукових досліджень.

3. Управління eONPUIR

3.1. НТБ ОНПУ здійснює методичну та організаційну підтримку eONPUIR.

3.2. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів забезпечує відділ автоматизації НТБ ОНПУ та лабораторія інформаційних технологій та баз знань ВТЗН ОНПУ у межах своїх повноважень та відповідальності.

3.3. За збереження метаданих та файлів eONPUIR відповідає лабораторія інформаційних технологій та баз знань ВТЗН ОНПУ у межах своїх повноважень та відповідальності.

3.4. За потребою до роботи з eONPUIR долучаються заступники деканів та завідувачі кафедр (за розпорядженням Ректора).

4. Політики eONPUIR

Із розвитком eONPUIR всі політики можуть переглядатися та змінюватися.

4.1. Політика щодо даних

- Розміщення матеріалів в eONPUIR вимагає заповнення основного набору полів метаданих (описової інформації). Деякі з цих метаданих можуть автоматично генеруватися програмним забезпеченням (DSpace), що використовується в eONPUIR, інші повинні бути заповнені депозитором під час процесу розміщення матеріалу до архіву.
- Використання елементів необхідних метаданих допомагає користувачу мати доступ до архівованих робіт і забезпечує інформацією, потрібною для підтримки безперервного доступу до операцій управління та зберігання.
- Деякі поля метаданих є обов'язковими для заповнення, деякі – факультативними. *(Детально дивитись в Інструкції користувача eONPUIR – відкритого електронного архіву наукових матеріалів Одеського національного політехнічного університету).*
- Будь-хто має доступ та може вільно використовувати метадані, повні тексти чи інші цифрові дані eONPUIR.
- Копії матеріалів, що розміщені в eONPUIR, можуть бути відтворені, представлені чи передані третій стороні і збережені в базах даних у будь-якому форматі та на будь-якому носію з некомерційною метою без попереднього узгодження. При цьому має бути вказано: автор(и), назва та всі інші елементи бібліографічного опису; гіперпосилання та/або URL на сторінку оригінальних метаданих. Зміст матеріалу не може бути змінений жодним чином.
- Повнотекстові матеріали та інші цифрові дані не повинні збиратися роботами та харвестерами, за виключенням індексації повних текстів або аналізу цитування.

- Повнотекстові матеріали та інші цифрові дані не можуть бути проданими або іншим чином реалізовані з комерційною метою та переведені у будь-які інші формати без офіційного дозволу власників авторських прав.
- eONPUIR не є видавцем, це лише онлайнвий архів.
- Згадування eONPUIR бажано, але не є обов'язковим.

4.2. Політика щодо змісту

- В eONPUIR розміщуються матеріали, що мають науковий, освітній чи дослідницький зміст.
- eONPUIR є інституційним архівом, що представляє ОНПУ.
- eONPUIR підтримує всі типи матеріалів.
- Основні мови eONPUIR: українська, англійська, російська.

4.3. Політика щодо розміщення, депозиторів, якості та авторського права

- Матеріали в eONPUIR можуть розміщуватися лише зареєстрованими користувачами (депозиторами).
- Депозиторами eONPUIR можуть бути: викладачі, студенти, аспіранти та докторантами, бібліотекарі та інші працівники ОНПУ.
- Депозиторами також можуть бути науковці, особи, офіційно не зареєстровані як працівники ОНПУ, якщо вони є співавторами університетських авторів чи тісно пов'язані з ОНПУ, наприклад, заслужені професори, особи, що мають почесні посади в університеті, чи випускники університету.
- Студентські роботи розміщуються в eONPUIR за рекомендаціями викладачів.
- eONPUIR підтримує самоархівування, однак матеріали в eONPUIR можуть розміщуватися НТБ ОНПУ за дорученням автора.
- Адміністратор eONPUIR перевіряє розміщений примірник лише на релевантність політикам eONPUIR та відповідність формату.
- Якщо депозитор розміщує самостійно матеріал, то він погоджується з умовами Авторського договору про передачу невиключного права на використання твору (ліцензія самоархівування).
- Якщо депозитор передає твір до НТБ ОНПУ для розміщення в eONPUIR за дорученням, то він погоджується з умовами Авторського договору про передачу невиключного права на використання твору (авторський ліцензійний договір).

- Автори можуть розміщувати лише свої власні роботи, а у випадках, коли твір створено у співавторстві, то лише за згодою всіх співавторів.
- За якість розміщених матеріалів повністю відповідають автори.
- Матеріали не можуть розміщуватись в eONPUIR, якщо вони знаходяться під періодом ембарго у видавця.
- За будь-які порушення авторського права третіх осіб повну відповідальність несуть автори/депозитори.
- Якщо eONPUIR отримає підтвердження порушення авторських прав третіх осіб щодо розміщеного матеріалу, то відповідний примірник буде одразу вилучений з архіву.

4.4. Політика щодо збереження

Період збереження матеріалів в eONPUIR є необмеженим.

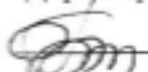
eONPUIR підтримує усі файлові формати, в яких створені ресурси, однак, рекомендує для використання певні формати в кожному з видів матеріалів. Формати, що рекомендуються для застосування, при розміщенні матеріалів		
Матеріал	Назва формату	Розширення
Текст	Adobe Reader, Microsoft Word	pdf, doc
Презентація	Microsoft PowerPoint	ppt
Таблиці	Microsoft Excel	xls
Зображення	JPEG, GIF	jpeg, gif
Аудіо	WAV, MP3	Wav, Mp3
Відео	MPEG	mpeg, mpg, mpe

Розробили:

Нач. ВТЗН

 М.І. Білоненко

Директор НТБ

 С.Г. Банокіна

Узгоджено:

Проректор

 Д.В. Дмитришин

Проректор

 Ю.М. Свінар'юв

Начальник ЮВ

 Т.П. Івоненко